

Маҳалла

www.xolisnazar.uz @xolis_nazar @xolisnazar

ШАНБА, 9 АПРЕЛЬ, 2022 ЙИЛ № 14 (2048)

Андижон, Наманган ва Фарғона вилоятларида «Инсон қадрини улуғлаш, нурунийларни эъзозлаш — ёшларга ибрат» мавзусида маърифий тадбирлар ташкил этилди.

Улуғ айём кунларида ёзилган ифторлик дастурхони атрофида нурунийлар, Ўзбекистон Қаҳрамонлари ҳамда ёш авлод вакиллари жам бўлдилар.

«БУГУНГИ ЭЪТИБОР ҲАР БИР НУРОНИЙГА КУЧ-ҒАЙРАТ БАҒИШЛАЙДИ»

2,3,4-саҳифалар.

10 МИЛЛИОН ҚАЛАМЧА — 100 МИЛЛИАРД СЎМ ДАРОМАД

3

АЁЛЛАРГА 5 МЛН. СЎМГАЧА КРЕДИТЛАР НАҚД БЕРИЛАДИ

5

МОҲИЯТ

Энди пенсия ва нафақага 1 фоиз устама қўшиб берилади

Давлатимиз раҳбарининг 2022 йил 7 апрелдаги «Давлат пенсиялари, нафақалар, компенсациялар ва бошқа ижтимоий тўловларни тўлаш тизимини янада такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, фуқароларга қатор қулайликлар яратилмоқда.

Қарорга мувофиқ, 2022 йил 1 майдан: «Темир дафтар», «Ешлар дафтари» ва «Аёллар дафтари»га киритилганларга ва жазони ўтаб озодликка чиққан фуқароларга бериладиган тўловлар ҳар ойнинг 5-санасигача молиялаштирилади ҳамда АТ «Халқ банки»нинг сайёр кассалари томонидан маҳаллаларга етказилади;

АТ «Халқ банки» томонидан пенсия, нафақалар ва моддий ёрдамни фуқароларга нақд пулда етказиш хизматлари учун 1 фоиз миқдорда банк хизмат ҳақи тўлаб берилади. Эътибор қаратинг, ушбу 1 фоизни пенсионерлар ва нафақажўрлар тўламайди, бу бюджет ва Пенсия жамғармаси маблағларидан қоплаб берилади. Энди пенсионер ва нафақажўрлар пластик картадаги пулни нақдлаштириш учун туман марказига бориб юришига ҳам ҳожат қолмайди. Халқ банкининг сайёр кассалари маҳаллаларга бориб, хоҳловчиларнинг пулларини нақдлаштириб беради. пенсия, нафақа, компенсациялар ва моддий ёрдам пулини банк карталари

орқали олувчиларга ҳар ойлик пенсия ва нафақа пулининг 1 фоизи миқдорда қўшимча тўлов жорий қилинади. Мисол учун, бунда пенсионерлар картасига пенсия пулининг 1 фоизи миқдорда ортиқча пул келиб тушади. Масалан, агар пенсионер бугунгача карта орқали 2 миллион сўм миқдорда пенсия олаётган бўлса, энди унинг миқдори 2 млн. 20 минг сўмни ташкил этади. Агарда пенсия маблағлари банк карталари орқали олина ва картадаги маблағ нақдлаштирилмасдан фойдаланилса, ушбу 1 фоиз қўшимча маблағ пенсионер ихтиёрида қолдирилади. Мабодо пенсионер маблағини банккоматдан нақдлаштириб оламан деса, ўша қўшиб

берилган 1 фоиз ечиб олинади. Яъни бу жараёнда пенсионернинг базавий маблағига умуман тегиб қолмайди. Бунда фуқароларнинг розилиги билан пенсия ва нафақа пулларини банк карталарига ўтказиш асосида ҳужжатларни қоғоз шаклида юритишдан воз кечилади. Қолаверса, 2022 йил 1 сентябргача ҳарбийлаштирилган пенсиялар тизими автоматлаштирилади ва пенсия варақаларини юритиш амалиёти бекор қилинади. Аҳолини банккоматлар билан қамраб олиш даражасини ошириш мақсадида 2022 йил 1 октябрга қадар хориждан 1 800 та банккомат олиб келинган ҳолда, уларнинг

худудлар, шу жумладан, олис туманларда ўрнатилиши таъминланади. Шу билан бирга, 2022 йил якунигача пенсия ва нафақа олувчилар маблағларини масофадан бошқариш имконини берувчи банкнинг янги мобил иловаси ишлаб чиқилади.

«БУГУНГИ ЭЪТИБОР ҲАР БИР НУРОНИЙГА КУЧ-ҒАЙРАТ БАҒИШЛАЙДИ»

Ҳаёт ва умр йўлларида ёруғ юз билан ўтиб, юрт равнақи йўлида фидокорона меҳнат қилган нурунийлар ҳаёт тарзи эъзоз ва эътирофга муносиб. Халқимизга хос миллий қадриятларни асраб-авайлаш, бардавомлигини таъминлашга бўлган эътибор кунган кунга ривожланипти, янги ташаббуслар қўллаб-қувватланмоқда.

Кейинги йилларда эзгу анъанага айланган «Уч авлод учрашуви» маънавий-маърифий тадбирлари муҳим аҳамиятга эга. Фарғона шаҳридаги «Wine Garden» тантаналар мажмуасида ташкил этилган «Кексаларга эҳтиром» тадбирига вилоятнинг барча шаҳар-туманларидан пиру бадавлат нурунийлар, файзли оила соҳиблари ҳамда баркамол авлод вакиллари таклиф этилди.

Тадбирда вилоят ҳокими Хайрулло Бозоров иштирок этиб, юрт қаҳрамонлари ва уларнинг оила аъзолари, турли соҳаларда меҳнат қилиб, бугун кексалик гаштини сураётган отахон ва онахонларнинг ҳар бир сўзи, ҳаётий тажрибаси ёш

авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялашда ўзига хос мактаб эканини таъкидлади. Бу борада давлатимиз раҳбари томонидан нурунийларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, турмуш даражасини ошириш, ислохотлар жараёнида фаол иштирок этишлари учун яратилаётган шарт-шароитлар ҳусусида тўхталиб ўтди.

— Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилишининг ўзи жамиятда фахрийларга кўрсатилаётган юксак эътибор ва ғамхўрликнинг амалдаги яна бир тасдиғидир, — дейди Андижон вилояти Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи уринбосари, вилоят Нурунийлар

кенгаши раиси Зокиржон Раҳмонов. — Эндиликда маҳаллаларда нурунийлар билан ишлаш тизими янада такомиллашмоқда. Бундай рағбат ҳар бир нурунийга куч-ғайрат, шижоат бағишлайди. Юртимиз равнақи, халқимиз фаровонлиги йўлида сидқидилдан хизмат қилишга ундайди.

Халқимизга хос эзгу фазилатлар намоян бўладиган бугунги кутлуғ кунларда «Ҳеч ким меҳр ва эътибордан четда қолмасин» шиори остида уруш ва меҳнат фахрийлари, ижтимоий Ҳимояга муҳтож бўлган кексалар ҳолидан хабар олиниши ҳам савобли амаллардан.

Бир пиёла чой устида кечган ширин дийдор барчага хушқайфият бахш этди. Дорилмомон кунлар

шукронасига ҳамоҳанг маърифий суҳбатлар давомида эртанги кун истиқболи йўлидаги хайрли ишлар бардавом бўлиши учун эзгу тилаклар билдирилди.

— Оилаларда соғлом муҳит барқарорлигига эришиш, ажра-шишларни камайтириш, жиноят ёқасига келиб қолган ёшларни тўғри йўлга солишда нурунийларнинг ҳаётий панд-насиҳати жуда ҳам асқатади, — дейди Ёшлар ишлари агентлигининг Фарғона шаҳар бўлими мутахассиси, «Келажак лидерлари» клуби аъзоси Дибёрбек Абдуллаев. — Бу каби учрашувларда зимматимиздаги шарафли вазифани бажаришда мақбул услубларни ўрганамиз. Хусусан, буёнги мулоқотда «Бир ну-

руний ўн ёшга масъул» тамойили-руний ҳаётга татбиқ этишда ўзаро маслаҳатлашиб, меҳнат фахрийларининг ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштиришдаги иштирокини янада кенгайтириш бўйича аниқ вазифалар белгилаб олинди.

Тантанали тадбирда Фарғона фахри бўлган Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг оила аъзолари, Ўзбекистон Қаҳрамонлари ва уларнинг яқинларига эсдалик совғалари топширилди.

«Уч авлод учрашуви»га санъаткорлар ижросидаги мумтоз куй-қўшиқлар, жозибали рақслар ўзгача файз бахш этди.

Камолиддин ТУРДИАЛИЕВ.

«ЯШИЛ МАКОН»

ФАРҒОНАНИНГ ЯШИЛ БОҒЛАРИ ЎЗГАЧА УЛУҒВОРЛИК КАСБ ЭТМОҚДА

Президентимиз ташаббуси билан бошланган «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси ҳамда «Долзарб 40 кунлик» тадбирлари Фарғона вилоятида 15 миллион туپдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экилади. Куз мавсумининг ўзида йўл бўйлари, аҳоли яшаш масканлари, маҳалла гузарларида 6 миллион туپдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Жорий йил кўклам мавсумида 10 миллион туپдан ортиқ дарахт кўчатлари экилмоқда. Шаҳар ва туманларда 176,2 гектар майдонда жамоат парклари, 135,8 гектар ерда яшил майдонлар ташкил этилди.

ТАШАББУС ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

«Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида Фарғонада терак экиш кўлами ва қамрови тобора кенгаймоқда. Лойиҳа дорисада Фарғона туманидаги «Илғор» маҳалласида «Терак ва бошқа тез ўсувчи ёғочбон дарахтларни барпо этайлик!» шиори остида амалий семинар бўлиб ўтди. Худуддаги 3 гектар бўш турган майдонга маҳалла фаоллари иштирокида терак қаламчалари экилди. Айни кунда вилоятдаги 136 та маҳалла фуқаролар йиғини терак кўчатларини етиштиришга ихтисослаштирилди. Худудлардаги бўш ер майдонларида экилаётган терак навниҳоллари маҳаллалар учун эътиборга молик. Улар мунтазам маҳалла фаолларининг

қаровида бўлади ва экилган кўчатларни сотишдан олинadиган даромад худудлардаги кам таъминланган оилаларни ижтимоий муҳофаза қилиш, йиғинларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлашга сарфланади. — Фуқаро йиғинларидаги бўш ер майдонларини кўкламзорлаштириш ва молиявий томондан барқарорлигини таъминлаш мақсадида маҳалла раислари ва фаоллар иштирокида терак кўчатлари ва қаламчаларини экиш, парваришлаш борасида бошланган ташаббус янги имкониятлар сари йўл очмоқда, — дейди Фарғона вилояти Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бошқарма бошлиғи Баҳодир Холиқов. — Шу кунга қадар маҳаллалар худудидagi ижтимоий соҳа объектлари,

умумтаълим мактаблари, тиббиёт муассасалари ҳамда қабристонларга туташ бўлган бўш ер майдонлари, зовур ва канал ёқаларига 8 млн. 580 минг 460 дона терак кўчатлари ва қаламчалари экилди.

Водийда, асосан, кўктерақ, октерақ, мирзатерақ, калифорния каби тераклар экилади. Ўртача ҳисоблаганда 10 сотих ерга 10 минг дона кўчат сиғади. Улар бир йилдан сўнг бозорга олиб чиқиб 3 минг сўмдан сотилса, 30 миллион сўмдан ортиқ даромад беради. Қува туманидаги «Қорақум» маҳалла фуқаролар йиғини баҳор эрта келган қишлоққа қиёсланади. Бу ерда мевали ва манзарали кўчат етиштирувчи соҳибкорлар кўп. Оилаларнинг асосий даромади ана шу меҳнат маҳсули ҳисобига тўғри келади. Кўчат етиштириш, пайвандлашда ўзига хос тажрибага эга бўлган қорақумликлар йилнинг тўрт фаслида бу амал орқали кўчат етиштириб даромад топади.

— Қорақумликлар етиштирган кўчат навлари серҳосиллиги, яхши тул олиши билан ажралиб туради, шу боис улар харидорлар, — дейди маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ҳомиджон Турғунов. — Айниқса, мевали ва манзарали дарахт, гул кўчатлари етиштириш кундан-кунга оммалашиб бормоқда. 1 138 та хонадоннинг 72,5 гектар томорқасида, асосан, кўчат етиштирилади. Мавсумда 700 минг туپдан ортиқ мевали ва манзарали дарахт ва гул кўчатлар сотилади. Шунингдек, Қозғистон, Россия давлатларига экспорт қилинмоқда. Сирасини айтганда, мамлакатимиз бўйлаб қулоч ёйган «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси дилбар Фарғонага ўзгача кўтаринкилик, улғуворлик бахш этмоқда.

Ҳаётжон БОЙБОБОВ,
журналист.

МУРУВВАТ

Саховат — кўнгил зийнати

Қарши шаҳридаги «Ойдин» маҳалласида уч авлод учрашуви ва саховат тадбири ўтказилди.

Самимий суҳбат тарзида ўтган уч авлод учрашувида Жануби-ғарбий махсус ҳарбий округ ҳарбийлар штаби бўйича кенгаш раиси, захирадаги подполковник Шариф Маъдиев ёшларга ўз маслаҳатларини берди. — 30 йилдан буён шу маҳаллада яшайман, — дейди Шариф Маъдиев. — Шундай экан, сизларнинг ҳар бирингиз менинг ўз фарзандларимдексиз. Президентимиз томонидан сиз, ёшлар учун катта имкониятлар яратилмоқда. Бундан фойдаланиб, ҳар бир йигит-қиз қизиқишидан келиб чиқиб, ўз олдига аниқ мақсад қўйиши керак. Қайси касб эзаси бўлманг, биринчи навбатда, юртга садоқат ва ҳалоллик билан хизмат қилишга ҳаракат қилинг. Ота-онага, жамиятга, давлатга керакли инсон бўлишга интилинг. Кўпроқ китоб ўқинг, зеро, китобдан яхши дўст йўқ. Учрашувда миллий армиямизда амалга оширилган ўзгаришлар, ҳарбий хизматчилар ва улар

оила аъзоларига яратилган янги имтиёзлар ҳақида алоҳида тўхталиб ўтилди. Саховат тадбири доирасида маҳалладаги боқувчисини йўқотган ва эҳтиёжманд оилаларнинг 7 нафар фарзандининг суннат тўйи ўтказилиб, тўй болаларга қимматбаҳо совғалар улашилди. Маҳалла ёшлари иштирокида ўтказилган кураш, белбоғли кураш, арқон тортиш, шахмат, шашка каби спорт беллашувлари кўпчиликда қизиқиш уйғотди. Таниқли санъаткорлар томонидан ижро этилган куй-қўшиқлар кўнгилларга дилхушлик бағишлади. Тадбирда Қашқадарё вилояти Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи Шухрат Турсунов иштирок этиб, «Ойдин» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Шоҳиста Бозоровага вилоят ҳокимининг Фахрий ёрлиғини топширди.

Шоҳиста БОЗОРОВА.

ШУНЧА ҚИЛГАН МЕҲНАТЛАРИМИЗ БЕСАМАР КЕТМАГАН ЭКАН. ЙИЛИГА ЎРТАЧА 10 МИЛЛИОН ДОНА ҚАЛАМЧАДАН ТЕРАК КЎЧАТЛАРИ ЕТИШТИРИЛГАНДА, УЧ ЙИЛДАН СЎНГ 100 МИЛЛИАРД СЎМ ДАРОМАД ОЛИШ МУМКИН.

«ШУНЧА ҚИЛГАН МЕҲНАТЛАРИМИЗ БЕСАМАР КЕТМАГАН ЭКАН»

Ўзбек халқида азал-азалдан кексаларга ҳурмат-этиборда бўлиш, уларни асраб-авайлаб, маслаҳатларига, насиҳатларига кулоқ тутиш инсонийлик хусусиятларидан биридир. Шу маънода Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги ташкил этилиши билан йўлга қўйилган янги тизимда катта ҳаётий тажрибага эга нурунийларга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Зеро, кўпни кўрган оқсоқоллар, тажрибали нурунийларимиз, агар истаса, жамоатчилик билан биргаликда ҳар қандай муаммони ҳал қилишга, хато қилган ёшларни тўғри йўлга солишга қодир.

Бундан кўзланган асосий мақсад — фарзандларимиз тарбиясида нурунийларимизнинг билим ва ҳаётий тажрибасидан кенг фойдаланишдан иборатдир. Нурунийлар тажрибасини ёшлар тарбияси учун боғча ёшидан қўллаш, уларга тўғри йўл кўрсатишимиз керак. Айни мана шу мантиққа асосланган маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш тизими ёшлар ҳаётининг барча босқичларини қамраб олган. Юртимиз бўйлаб давом этаётган «Уч авлод учрашувлари»да бу жиҳат алоҳида таъкидланмоқда.

Андижон шаҳрида «Инсон қадрини улуғлаш, нурунийларни эъзозлаш — ёшларга ибрат» мавзусида маърифий тадбир ташкил этилди.

Улуғ айём кунларида ёзилган ифторлик дастурхони атрофида вилоятдаги нурунийлар, Ўзбекистон Қаҳрамонлари ҳамда ижтимоий-иқтисодий, маънавий жаҳалларда ёш авлод вакилларига ўрнатилган кекса авлод вакиллари ҳамда ёшлар жам бўлдилар. Тадбирда вилоят ҳокими

Шухратбек Абдурахмонов, Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирининг биринчи ўринбосари Содиқжон Турдиев ҳамда вилоят равнақиға узоқ йиллар муносиб ҳисса қўшиб келган ибратли ҳаёт соҳиблари йиғилганларни қўллаб, ҳар қандай жамиятнинг ёши улуг одамларга бўлган эътибори ва ғамхўрлиги унинг маданий даражасини белгилаши, кексаларга ҳурмат-эътиром, меҳр-оқибат кўрсатиш маънавий ҳаётимизнинг том маънода ажралмас қисмига айланганини айтиб ўтишди.

«Уч авлод учрашуви» анъанага кўра, биографик фильмлар намоиши билан бошланди. Дастлабки фильм Иккинчи жаҳон уруши қаҳрамони Қўчқор Турдиевнинг ҳаёт чизгиларига бағишланган. Эндиликда андижонлик ёшлар бу буюк шахснинг босиб ўтган йўлидан хабардор. Қ.Турдиев ҳақидаги фильмни ҳамма қатори унинг фарзандлари, неvara ва чеваралари кўзларида ёш билан томоша қилишди.

— Учрашувдан жуда катта таассуротлар олдик, — дейди Қўчқор Турдиевнинг қизи Упар Қўчқорова. — Айниқса, отамни эслаб, унинг хизматларини ёд этиб, фильм қилишган экан, бундан бутун оиламиз хурсанд бўлдик. Қолаверса, Андижонлик ёшлар ҳам у кишининг умр йўлларида бохабар бўлишди. Бундай учрашувларни тез-тез ўтказиб туриш керак. Вилоятимизнинг отам сингари қаҳрамон фарзандлари кўп, уларни эслаш эса биз учун ҳам фарз, ҳам қарзидир.

...Қобилжон Обидов. Бу инсонни наинки Андижон, балки бутун Ўзбекистонда танимайдиганлар бўлмаса керак. У Аллоҳ берган умрини фақат ва фақат эл-юрт равнақи, халқ фаровонлиги йўлига бағишлади. Ўзбекистон Қаҳрамони Қ.Обидов ўз вақтида Андижон вилоятига раҳбарлик қилган.

— Вақтида кечяю кундуз меҳнат қилган одамлар мана бугун қадрланмоқда, — дейди Ўзбекистон Қаҳрамони Қобилжон Обидов. — Учрашувда кўзимизда ёш билан ўтирдик. Шунча қилган меҳнатларимиз бесамар кетмаган экан. Бизга бўлган муносабат, ҳурмат, эътибор ниҳоятда кучайди. «Инсон қадрини улуғлаш» талойлини бу ерга йўлланган нурунийларнинг барчаси қатори ўзим ҳам ҳаётимда ҳис қилдим. Айниқса, ўзимиз ҳаётимиздаги фильмларни кўриб, яна ёшликка қайтиб, сидқидилдан меҳнат қилгимиз келди. Энди бундай ҳурматга жаъобан, ўз тажрибамизни ёшларга ўргатишга, уларга тўғри йўл кўрсатишга сарфлаймиз.

Шунингдек, тадбирда ўтган йиллар давомида вилоят тараққиётига муносиб ҳисса

қўшган андижонликлар ҳақида фильмлар намоиши этилди. Фахрийларнинг фарзандлари, авлодлари бу каби эътибор ва ҳурмат учун чексиз миннатдорлик билдиришар экан, кўз ёшларини яширишмади.

Меҳнат фахрийси Манзура Эгамовани бутун Андижон яхши билади. Манзура опа узоқ йиллар раҳбарлик лавозимларида ишлаган, турли даврларда меҳнат қилган.

— Қарангки, бугун бироз унутилган, бироқ ўз даврининг қаҳрамони бўлган инсонларни кўриб, очиги, дилдан қувондим, — дейди Манзура Эгамова. — Улар ҳам бугун юртидан, Юртбошисидан минг марта рози бўлишди. Ҳар бирининг умри узайди, десам янглишмайман. Ҳаммасининг кўзида нур, юзида қувонч. Айниқса, қаҳрамонларнинг ҳаёт йўллари экран орқали ёшларга кўрсатилиши катта ибрат мактаби бўлди.

Йигит-қизларимиз бугун ҳаёлида: «Демак, мен ҳам яхши инсон бўлсам, яхши ўқисам, Ватанимга содиқ бўлсам, халқимга хизмат қилсам, бир кун мени ҳам халқим, Президентим шундай улуғлайди» деган руҳият билан учрашувдан қайтишди.

Ҳа, Ўзбекистон Қаҳрамонлари ёшлар учун энг яхши намунадир. Бугун уларнинг ҳаёти ва меҳнат фаолияти ҳақидаги фильмларни томоша қилиб, ёшлар ўзлари учун катта мақсадлар, аниқ режаларни белгилаб олишди.

Тадбир давомида Ватан, унинг келажагини мадҳ этувчи куй ва қўшиқлар даврага янада фойз киритди.

Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги томонидан ташкил этилаётган бундай тадбирлар вилоятнинг бошқа ҳудудларида ҳам давом этмоқда.

Ўзимиз ҳаётимиздаги фильмларни кўриб, яна ёшликка қайтиб, сидқидилдан меҳнат қилгимиз келди. Энди бундай ҳурматга жаъобан, ўз тажрибамизни ёшларга ўргатишга, уларга тўғри йўл кўрсатишга сарфлаймиз.

«ЯШИЛ МАКОН»

10 МИЛЛИОН ҚАЛАМЧА — 100 МИЛЛИАРД СЎМ ДАРОМАД

Бугунги кунда Андижон вилоятида «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси ҳамда баҳорги «Долзарб 40 кунлик!» доирасида манзарали ва мевали дарахтлар, буталарни экиш ишлари қизғин давом этмоқда. Худудларда кўчатчиликда ўзига хос мактаб яратган маҳаллалар жуда кўп. Бу минглаб оилаларнинг даромад манбаига айланган. Вилоят аҳолисининг даромадини ошириш ҳамда кўкаламзорлаштириш дастури ишлаб чиқилиб, маҳаллаларда кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда. Бўш турган ҳудудларда терак қаламчаларини экиш ишларига киришилди.

Таҳлилларга қараганда, йилига ўртача 10 миллион дона қаламчадан терак кўчатлари етиштирилганда, бир йилдан сўнг 20 миллиард, уч йилдан сўнг эса 100 миллиард сўм даромад олиш мумкин. Асосийси, кўчат ва ёғоч материаллари сотилишидан аҳолининг аниқ молиявий манбаси шаклланади.

Лойиҳа доирасида Шаҳрихон туманида қаламчадан терак кўчати етиштириш, экиш, парваришlash бўйича кўргазмали семинар ўтказилди. Семинарда сўз олганлар белгиланган режа асосида иш ташкил этиш, кўчатни шунчаки экиб қўйишигина эмас, балки унинг парваришига ҳам алоҳида эътибор қаратиш зарурлигини таъкидлади.

Ўз навбатида, худудлардаги эгасиз кўчатларни аниқлаш ва маҳалла балансиға ўтказиш хусусида ҳам вазифалар белгилаб олинди. Шу кунни минг-минглаб янги ниҳоллар ўтқазилди.

— «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида ҳозиргача 600 мингага яқин терак кўчатлари экилганди, — дейди Андижон вилояти Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи Муҳаммадjon Нишонов. — Кунни кеча Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги томонидан шундай кўрсатма берилдики, бўш жойлар, маҳалла гузарлари атрофлари, йўл четлари,

Лойиҳа доирасида аҳолиға томорқа ер майдонларида терак экиб, даромад олишни ҳам тушунириб бораёмиз. Агар фидойилик билан меҳнат қилиб, маҳаллалар кесимида ҳар бир одам ўзига тегишли худудларга терак қаламчаларини экодиган бўлса, катта мақсадга эришамиз. Чунки бу катта даромад манбаидир.

канал ва дарёлар ҳимоя зоналарида ҳам терак кўчатлари экилиб, маҳалла балансиға олинади. Туман ва шаҳар ҳокимлари билан ҳисоб-китоб қилдик, вилоятимизда яна 79 гектар майдонга 174 мингта терак экиш имкониятимиз бор экан. Қолаверса, адирликларга яна 2,5 миллион дона қаламча экишни режалаштирганмиз. Бундан ташқари, лойиҳа доирасида аҳолиға томорқа ер майдонларида терак экиб, даромад олишни ҳам тушунириб бораёмиз. Агар фидойилик билан меҳнат қилиб, маҳаллалар кесимида ҳар бир одам ўзига тегишли худудларга терак қаламчаларини экодиган бўлса,

катта мақсадга эришамиз. Чунки бу катта даромад манбаидир.

Худди шундай семинар Марҳамат туманида ҳам ўтказилди. Семинар иштирокчилари туманнинг Истиқлол массивидаги «Полвонтош», «Кончилар», «Оқбош», «Марказ» маҳаллаларида қаламчадан кўчат етиштириш тажрибаси, кўчат экиш ва парваришlash жараёнлари билан танишди. Мутахассислар, тажрибали кўчат етиштирувчилар томонидан бу борадаги ишларни самарали ташкил этиш юзасидан таклиф ҳамда тавсиялар берилди. Қатнашчиларга мавзуга оид буклет ва флаерлар тарқатилди.

Саҳифани Санжар ИСМАТОВ тайёрлади.

ҲОКИМ ЁРДАМЧИСИ — МАҲАЛЛАНИНГ СУЯНЧИГА АЙЛАНМОҚДА

Жорий йилнинг 15 январь кунини давлатимиз раҳбари Шавкат Мирзиёев раислигида «Маҳаллабай» ишлашнинг янги тизимини йўлга қўйиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича жорий йилдаги устувор вазифаларга бағишланган видеоселектор йиғилишида мавзу доирасидаги қўллаб-қувватлаш масалалар атрофида муҳокама этилган.

Хайрулло АБДУРАҲМОНОВ.

Билдирилган фикрларнинг исботи ўлароқ, бугун республикамиздаги мавжуд маҳаллаларда ҳоким ёрдамчилари фаолият бошлади. Уларга кўмак бериш учун «Маҳаллабай» ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги фаолияти ташкил этилди. «Маҳаллабай» ишлаш тизимини янги bosқичга олиб чиқиш орқали камбағалликни қисқартириш, республика, вилоят, туман ва шаҳарларда кўрсатиладиган давлат хизматлари ва молиявий қўллаб-қувватлаш институтлари бевосита маҳалла даражасига туширилди.

Жорий йил бошидан бери шу кунгача 6,6 миллион (96,4 фоиз) хонадон хатловдан ўтказилиб, иқтисодий аҳолига кўра 4 та тоифага ажратиб олинди. 2022 йилда маҳаллаларда аҳоли бандлигини таъминлаш, тадбиркорликни ривожлантириш орқали хизмат кўрсатиш, қишлоқ хўжалиги, томорқадан самарали фойдаланиш, қишлоқ хўжалиги ерларини ижарага бериш, аҳоли яшаш шароитини яхшилаш бўйича аниқ режалар белгилаб олинди. Жумладан, ҳудудларга бириктирилган масъулларнинг ҳар бири учун ҳам чорақилик алоҳида вазифалар юклатилди.

Республика вакиллари, туман (шаҳар) ҳокимларининг биринчи ўринбосарлари ва марказ раҳбарларига 3 тадан кичик ишлаб чиқариш, хизмат кўрсатиш лойиҳаларини, вилоятлар ҳокимининг биринчи ўринбосарлари ва Агентликнинг ҳудудий бошқармалари раҳбарларига эса туман (шаҳар)ларда 3 тадан маҳаллалараро ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш лойиҳаларини бевосита узлари ишлаб чиқиш, амалга ошириши топширилди.

Ҳўш, бугун ана шу режалар қай даражада бажарилди? Президентимизнинг маҳалладаги вакиллари сифатида ҳоким ёрдамчилари узларига юклатилган вазифаларни

тўлақонли бажара оляптими? — «Оилавий тадбиркорлик» дастурлари доирасида кредит олиш платформаси кенгайтирилмоқда, — дейди «Маҳаллабай» ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш агентлиги директори Мирзохид Убайдуллаев. — Мисол учун, фуқаролар томонидан дастур доирасида кредит олганида таъминотчиларни инсон омилсиз топши, мавжуд таъминотчилар орасидан ўзига қулайини танлаб олиш имконини берувчи «Смарт маркет» платформасига товар ва хизматлар таъминотчилар томонидан юклаш модули яратилди.

2022 йилнинг икки ойи натижаларига кўра, 327 минг нафар фуқаро даромадли меҳнат билан бандлиги таъминланди. Уларнинг 47 минг нафари доимий иш жойларига (шу жумладан, 15 минг нафари бўш вакант жойларга) жойлаштирилди, 179 минг нафари ўзини ўзи банд қилди, 16 минг нафари яқка тартибдаги тадбиркорликка ва 26 минг нафари ҳақ тўланадиган жамоат ишларига жалб қилинди. 75 минг нафарига ижара асосида ер ажратилди.

Оилавий тадбиркорлик дастури доирасида ҳоким ёрдамчилари тавсияномалари асосида 17 434 та лойиҳага 439 млрд. сўмлик кредитлар берилди. Аҳолини тадбиркорликка жалб қилиш, уларга меҳнат қуроллари ва асбоб-ускуналари олиб бериш бўйича 3 435 нафар фуқарога 12,9 млрд. сўмлик субсидиялар тақдим этилди.

Қасб-хунар ва тадбиркорлик кўникмаларига ўқишга 28 минг нафар фуқаро йўналтирилиб, «Ишга марҳамат» мономарказлари ва бошқа нодавлат таълим муассасаларида ўқитилмоқда.

Ерларни ижарага бериш мақсадида 60,4 минг гектар қишлоқ хўжалиги ер майдонлари 312,2 мингта лотларга бўлиниб, электрон танлов (аукцион)га чиқарилди, 155,5 мингта лот (49,8 фоиз) бўйича танлов ғолиблар аниқланиб, 25,1 минг гектар фуқароларга ажратилди.

Қасб-хунар ва тадбиркорлик кўникмаларига ўқишга 28 минг нафар фуқаро йўналтирилиб, «Ишга марҳамат» мономарказлари ва бошқа нодавлат таълим муассасаларида ўқитилмоқда.

Вилоятлар кесимида қилинган ишларни аниқ мисоллар орқали ҳам кўриш мумкин. Жумладан, Навоий вилояти Нурота тумани «Маҳаллабай» ишлаш ва тадбиркорликни ривожлантириш маркази ҳамда «Темирқовуқ» ва «Сентоб» маҳаллалари ҳоким ёрдамчилари томонидан «хонадонбай» ўрганиш ишлари натижасида «Ҳар бир оила — тадбиркор» дастури доирасида 4 нафар ишсиз фуқарога 80 бош насли ангор эчкилари, 5 нафарига насли чорва моллари имтиёзли кредит эвазига тарқатилди. Шунингдек, тумандаги 10 нафар фуқарога юк ташувчи мотоцикл берилди.

Бундан ташқари, Навоий шаҳар «Зарафшон» маҳалласи ҳоким ёрдамчиси томонидан янги иш ўринлари яратилди. Масалан, Ғ.Қулиевага оилавий тадбиркорликни ривожлантириш мақсадида имтиёзли кредит олиб берилди. Натижада фуқаро ўзи билан биргача 4 нафар маҳалладошини иш билан таъминлади. Нурота тумани «Авасой» маҳалласида ташаббускор тадбиркорларга 600 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилиб, 35 та кооперация усулида иссиқхоналар ташкил этилди.

Фарғона вилояти Кува туманидаги «Турк» маҳалла фуқаролар йиғинида ҳоким ёрдамчиси Алишер Анваров томонидан 1 минг 300 та оиланинг ижтимоий аҳоли, томорқасидан фойдаланиш даражаси, тадбиркорликка иштиёқи бўйича ўрганишлар олиб борилди. Натижада 40 нафар фуқарога узоқ муддатли ижара асосида 4 гектар ер майдони ажратиш учун тавсия берилди. 35 нафар фуқаро ўзини ўзи банд қилган шахс сифатида рўйхатдан ўтди. 4 нафар фуқаронинг ишга жойлашишига эришилди. 11 нафар фуқаро оилавий тадбиркорликни ривожлантириш учун 306 миллион сўм кредит олишга тавсия қилинган. 15 нафар фуқаро эса икки турдаги касбларга ўқитилмоқда.

Қашқадарё вилояти мисолида ҳам ҳоким ёрдамчилари фаолиятидаги натижаларни кўриш

мумкин. «Ҳоким ёрдамчиси — тадбиркорга кўмакчи» шиори остида Қарши шаҳри «Бўстон» маҳалласидаги ҳоким ёрдамчиси Ж.Абдуазизов имтиёзли кредит олиб, хунар-мандчилик йўналишида оилавий тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш истагини билдирган фуқаронинг хонадонига бориб, лойиҳанинг самарадорлигини ўрганди. Тадбиркорга банк томонидан 33 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилди.

Китоб тумани «Бешариқ» маҳалласида ҳоким ёрдамчиси Олимжон Эшматов 25 нафар доимий даромадга эга бўлмаган ва ишсиз фуқароларни тадбиркорликка жалб қилиб, бандлигини таъминлади. 6 та фаолияти тўхтаб қолган хусусий корхоналарга 240 млн. сўм имтиёзли кредит маблағлари олишда ёрдам берди. Натижада 16 та янги иш ўринлари яратилди. Маҳалланинг ихтисослашувидан келиб чиқиб, кооперация асосида тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиш истагини билдирган 2 та етакчи тадбиркорларга имтиёзли кредит ажратилиб, уларга 12 нафар фуқаролар бириктирилди.

Миришкор тумани «Вори» қишлоқ фуқаролар йиғинида ҳоким ёрдамчиси кўмаги билан кооперация асосида чорвачилик фермер хўжалиги ташкил этилди. Фермер хўжалиги томонидан 70 та хонадонга 2 бошдан қорамол ҳамда 10 бошдан қўй ва эчки тарқатилди. Улар етиштирган гўшт ва сут маҳсулотларини сотиб олиш йўлга қўйилди. Тумanning «Нодира» маҳалласида ҳоким ёрдамчиси Жаҳонгир Раҳмонов ташаббуси ва шу маҳаллада истиқомат қилувчи тадбиркор Зайниддин Қурбонов ҳамкорлигида табиий, ҳосилни 3 марта кўпайтирувчи биогомус органик ўғитини ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Дарҳақиқат, Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йилида ҳоким ёрдамчилари маҳалланинг чинакам суянчи ва таянчига айланиб бормоқда. Бу эса аҳолини ҳаётдан рози қилишдек эзгу мақсадларга хизмат қилмоқда.

МАҲАЛЛА ИНТИЛИКЛАРИ

«Аҳоли фикри фаолиятимизга берилган баҳо»

Агар мендан маҳалла фаолияти қандай мезон билан ўлчанади, деб сўрасангиз, шу ерда яшовчилар фикри билан, деган бўлардим. Яъни, қайсики ҳудудда халқ маҳалла раисидан рози бўлса, ўша ерда ишлар жойида кетаётган бўлади.

Бизда ҳам оилавий мижозлар, ажрашишлар кузатилади. Аммо маҳалла фаоллари ва масъул ходимлар иштирокида муаммоларни ижобий ҳал қилишга интиламиз. Маҳалла ичидидаги кўнгилсиз ҳолатлар маҳалладан ташқарига чиқмаслигига уринамиз.

Аслида, фуқароларнинг муаммоси бўлмаган маҳалланинг ўзи йўқ. Ҳамма гап ўша муаммони қай шаклда ҳал қилишда. Айримлари маҳалла даражасида ҳал этилмаса, ечимини топмаса, мурожаатчи юқорига арз қилишга мажбур бўлади. Натижада кичик масала катта кўнгилсизликка айланади. Фуқаролар ўртасида миллий қадрият ва анъаналарни сақлаб қолиш, турли кўнгилсизликларга барҳам беришнинг энг қулай усули — одамларга маънавият улашиш, деб ҳисоблайман. Шу боис маҳалламизда кичик кутубхона ҳам ташкил этганмиз.

Ҳозирда 580 та хонадонда 3025 нафар аҳоли истиқомат қилади. Раис сифатида 2019 йилдан бери ишламан. Илк кунлардан оқиб муҳим муаммоларни ўрганиб, режа тузганман. Ўшанда аҳоли томонидан энг кўп мурожаат табиий газ, ичимлик сув, йўл бўйича экани аниқланган. Режа асосида сектор раҳбари, туман ҳокимлиги ва тармоқ корхоналарига бу муаммоларга ечим топиш бўйича ёзма мурожаат қилганман. 2020 йилдан бошлаб бу масалалар bosқичма-bosқич ҳал этиб келинмоқда. Барча кўчалар шағалланди. 2021 йилда эса 600 метр масофадаги йўл асфальтланди. 2022 йили ичимлик сув билан тўлиқ таъминланиши кутилган.

Аҳолидан тушаётган мурожаатлар мазмунига кўра, асосий муаммо — ишсизлик бўляпти. Бу масалани ҳал этиш учун фуқароларни тадбиркорликка йўналтиряпмиз. Ҳудудда кичик корхоналар иш бошлаши ҳам ишсизликни бартараф этишда кўл келмоқда. Масалан, 2021 йилда 112 нафар ишсиз фуқаро рўйхатга олинган бўлса, ҳозир 24 нафар ишсиз қолди, холос. Аксарияти Наманган цемент заводи, «Шоҳидон бургути» фермер хўжалигига ишга жойлашди. Худудимизда нон ишлаб чиқарадиган цех, дорихона, савдо дўконлари фаолият бошлаши натижасида яна 20 та иш ўрни яратилди.

2022 йилда «Темир дафтар»га 6 нафар, «Аёллар дафтари»га 48 нафар, «Ешлар дафтари»га 3 нафар фуқаро рўйхатга олинди, уларга зарур ёрдам кўрсатилмоқда. Бугунгача ҳар бирига 50 тадан товук тарқатилди.

«Яшил макон» лойиҳаси бўйича ҳоким ёрдамчиси, ёшлар етакчиси билан ҳамкорликда худуддаги бўш турган 5 сотих майдонга 30 туپ бодом қўчати эқдик. Йўл бўйларига ҳар кун 1000 тулдан мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказяпмиз.

Яқинда 3-сектор раҳбари томонидан маҳалладаги ногирон фуқароларга озиқ-овқат маҳсулотлари тарқатилди. 2 нафарига ногиронлик аравачаси топширилди.

Яна бир муаммоимиз — маҳалла ўз биносига эга эмас. Ҳозирда бўш турган бинода фаолият олиб боряпмиз. Туман ҳокимлиги томонидан бу масала ҳам ижобий ечилиб, жорий йилда янги маҳалла биноси учун жой ажратиладиган бўлди.

Жорий йилдан маҳалламизда иш бошлаган ёшлар етакчиси ўз йўналишида бизга катта кўмакчига айланмоқда. 30 ешгача бўлган йигит-қизлар манфаатларини таъминлашга йўналтирилган манзили дастур ишлаб чиқди. Шу асосида ҳар бир еш билан ишлаб, муаммосини ҳал этиш, уларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, ҳоким ёрдамчилари билан биргаликда йигит-қизларнинг касбий кўникмаларини ривожлантириш, тадбиркорликка йўналтириш ишларини олиб бормоқда.

Алимуҳаммад ДАВЛАТОВ,
Тўрақўрғон туманидаги «Шоҳидон» маҳалла фуқаролар йиғини раиси.

БИЛАСИЗМИ?

Аёлларга 5 млн. сўмгача кредитлар нақд берилиши мумкин

Ҳукумат қарори (145-сон, 31.03.2022 й.) билан «Аёллар дафтари»ни юритиш орқали хотин-қизлар муаммоларини тизимли равишда ҳал этиш ва уларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш тартиби тўғрисидаги Низом тасдиқланди.

Низомга мувофиқ, «Аёллар дафтари»га 30 ёшдан ошган қуйидаги хотин-қизлар киритилади:

- ижтимоий ҳимояга муҳтож ишсиз хотин-қизлар;
- тадбиркорлик қилиш истагида бўлган эҳтиёжманд хотин-қизлар;

- боқувчиси бўлмаган эҳтиёжманд хотин-қизлар;
- ижтимоий ёрдамга муҳтож I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган, тезкор тиббий муолажага муҳтож эҳтиёжманд хотин-қизлар;

- уй-жойга муҳтож хотин-қизлар;
- қарамоғида ногиронлиги бўлган фарзандлари бор эҳтиёжманд хотин-қизлар.

Тадбиркорликни йўлга қўйиш учун хотин-қизларга 33 млн. сўмгача 14 фоизлик кредитлар:

- оилавий тадбиркорлик учун — 3

ойдан 6 ойгача имтиёзли давр билан 3 йилгача;

- чорвачилик, балиқчилик, паррандачилик учун — 1 йилгача имтиёзли давр билан 3 йилгача;
- боғдорчилик, узумчилик ва лимончилик учун — 3 йилгача имтиёзли давр билан 7 йилгача ажратилади.

Аёлларга 5 млн. сўмгача кредитлар нақд берилиши мумкин. Мазкур низом тасдиқланиши муносабати билан «Аёллар дафтари»га оид илгариги вақтинчалик тартиб бекор қилинди.

НОГИРОНЛИК НАФАҚАСИНИ ТЎЛАШДА ИЖТИМОЙ АДОЛАТ ТАЪМИНЛАНДИ

Аввалги тартибда болалиқдан ногирон бўлган шахсларга 622 минг сўм миқдорида нафақа тўланган бўлса, ҳаёти давомида ногирон бўлиб қолган шахсларга тайинланадиган нафақа миқдори 440 минг сўмга тенг бўлган

Инсон учун энг қаттиқ тухфа — эътибор. Ҳатто биргина яхши сўз баҳор ёмғири қакроқ дашту биёбонларга ҳаёт бахш этгани каби меҳрга ташналиқни қондириши, инсон онгу қалбида, тақдирда мўъжизавий ўзгаришлар ясаши мумкин. Меҳр-мурувватнинг қудрати, сеҳрию жозибаси чексиз, чегарасиздир.

Янги Ўзбекистонда барча соҳа қатори инсонга муносабат ҳам тубдан ўзгараётганини бугун ҳаётимизнинг ҳар бир жаҳасида кўриб-билиб, гувоҳи бўлиб турибмиз. Биргина мисол: Ўзбекистонда давлат бошқаруви идоралари раҳбарлари, мансабдорлар марказдан олисдаги энг чекка қишлоғу овулларга ҳам бориб, оддий аҳоли билан мулоқотни йўлга қўйиши, одамларнинг дарду ташвишлари билан қизиқиб, уларни аритишга, мавжуд муаммоларни ҳал қилишга астойдил киришини бир вақтлар ҳатто тасаввур ҳам этолмаган бўлса, бугун бу оддий ҳолга айланди.

Мамлакатимизда кексаю беморлар, имконияти чекланганлар ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилгани йўқ. Улар ҳамиша давлатимизнинг, халқимизнинг меҳри, эътибори, ғамхўрлиги оғушида. Жумладан, Президентимизнинг шифо масканларида бўлиб, у ерда даволанаётган беморлар ҳолидан хабар олиши юрдошларимиз қалбини нурга тулдирмоқда. Халқимизда эҳтиёжманд инсонларга қайишиш, дардман кўнгилларга малҳам бўлиш миллий қадриятга айланиб бораётир.

Тараққиёт ҳар қандай жамиятнинг маънавий аҳволи, болалар, қариялар ва ногиронлиги бор кишиларга нисбатан

Санжар ИБРОҲИМОВ.

муносабати орқали аниқланади. Бугунги кунда ишлаб чиқилган ҳужжатларда ногиронлик ижтимоий ҳимоя ёки тиббиёт муаммоси эмас, балки инсон ҳуқуқлари муаммоси сифатида таърифланмоқда. Жумладан, ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга алоҳида эътибор қаратилиб, «**Ногиронлиги бўлган шахсларнинг ҳуқуқлари ни ҳимоя қилиш тўғрисида**»ги қонун қабул қилинди. Мамлакатимиз **Ногиронлар ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияга** қўшилган ҳолда, соҳада мустақам қонуний база яратилди. Умуман олганда, уларни умидсизлик ҳамда ишончсизлик қайфиятидан халос этиш, ҳаётга интилишини амалга оширишга жиддий киришилди.

1 АПРЕЛДАН БАРЧАГА БИР ХИЛ НАФАҚА ТАЙИНЛАНДИ

Экспертлар томонидан тақдим этилган маълумотларга кўра, жаҳонда тахминан 650 миллион нафар одам ногирон. Бу эса бутун дунё аҳолиси умумий сонининг 10 фоизга яқинини ташкил қилади. Ўзбекистонда эса ногиронлиги бўлган шахсларнинг расман эълон қилинган сони аҳолининг 2,1 фоизини ташкил қилади.

Президентимизнинг 2022 йил 17 февраль кунини қабул қилинган «**Ногиронлиги бўлган шахсларни ҳамда аҳолининг**

ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларини қўллаб-қувватлашнинг қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони асосан, бундай шахсларни, айниқса, доимий парваришга муҳтож бўлган болаларни парваришга оид оилаларни давлат томонидан ижтимоий қўллаб-қувватлаш тизимида янги ёндашув жорий этилди.

Хусусан, 2022 йил 1 апрель санасидан бошлаб, ногиронлиги бўлган шахсларга тайинланадиган нафақаларнинг миқдори бириктирилди ва доимий парваришга муҳтож ногиронлиги бўлган болаларни парвариш қилувчи шахсларга янги нафақа жорий этилди. Айтиб ўтиш керакки, мазкур ўзгаришлар ногиронлик нафақалари тайинлаш тизими камчиликларини бартараф этиш ва ижтимоий адолатли тизимни яратиш мақсадида амалга оширилди.

Маълумки, олдинги тартибда ногиронлик нафақалари турларининг миқдорида кескин фарқланиш мавжуд эди. Жумладан, болалиқдан ногирон бўлган

Парваришlash нафақаси доимий парваришга муҳтож бўлган 18 ёшгача ногиронлиги бор болаларни парвариш қилувчи она (ота)ларга минимал истеъмол харажатлардан кам бўлмаган миқдорда — 500 минг сўм миқдорда берилди.

шахсларга 622 минг сўм миқдоридан нафақа тўлаб тўланган. Аммо ҳаёти давомида ногирон бўлиб қолган шахсларга эса тайинланадиган нафақа миқдори 440 минг сўмга тенг бўлган.

Кўриниб турибдики, бир хил гуруҳ ногиронлиги бўлган шахслар ҳаёти давомида бир хил тўқинликларга учраса-да, уларнинг даромад келтирувчи фаолиятини юритиш имконияти бир хил чекланган ва соғлиги ҳолатидан бир хил харажатлар талаб қилинса-да, уларга ҳар хил миқдорда нафақа тўлаб қилинган.

Эндиликда Президент фармони билан ногирон бўлиб қолиши мuddатидан қатъий назар, ногиронлиги бўлган шахсларга бир хил миқдорда 622 минг сўмга тенг нафақа тайинлаб берилади. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бунинг натижасида 49 минг нафар ногиронлиги бўлган шахслар учун нафақа 41 фоизга ошди. Мазкур чорани амалга ошириш учун 2022 йилга қўшимча 81 млрд. сўм ажратилади.

Қолаверса, тизимнинг ижтимоий адолатчилигини сақлаб қолиш мақсадида ногиронлиги бўлган шахсларга бериладиган нафақа миқдоридан паст бўлган ногиронлик пенсиялари миқдори 622 минг сўмгача етказилади. Бунда ногиронлик пенсиясини олувчи 133 минг нафар шахснинг пенсия миқдори ўртача 29 фоизга ошди. Мазкур чорани амалга оширишга 2022 йилда қўшимча 140 млрд. сўм Пенсия жамғармаси ҳисобидан ажратилади.

ПАРВАРИШЛАШ НАФАҚАСИ КИМЛАРГА БЕРИЛАДИ?

Фармон билан 1 апрелдан янги нафақа тури — парваришlash нафақаси жорий этилди. Мазкур нафақа доимий парваришга муҳтож бўлган 18 ёшгача ногиронлиги бор болаларни парвариш қилувчи она (ота)ларга минимал истеъмол харажатлардан кам бўлмаган миқдорда — 500 минг сўм миқдорда берилади. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, бунинг учун юртимиздаги 30 минг нафардан ортиқ ногиронлиги бўлган болаларни парвариш қилувчи оналар учун давлат бюджетидан 2022 йилда қўшимча 157 млрд. сўм ажратилади.

Айтиш керакки, ногиронлиги бўлган фарзандини парваришлайётган ақсарият оналарда даромад келтирувчи фаолият билан

шуғулланиш имкони бўлмайдиган шундан қилиб чиқиб, бундай оилаларнинг ижтимоий хатарларга заифлиги ошиб боради. Эндиликда парваришlash нафақаси жорий этилиши натижасида бундай оналар кафолатланган базавий даромад манбаи билан таъминланади.

Мазкур нафақа фармон билан тасдиқланган Ўзгалар парваришига муҳтож бўлган 18 ёшгача болаларнинг касалликлари рўйхатидан келиб чиқиб тайинланади. Рўйхатга 34 та касаллик тури киритилган.

БИЛАСИЗМИ?

Вазирлар Маҳкамасининг «Тиббий-ижтимоий экспертиза хизмати ташкилий тузилмасини ва фаолиятини ташкил этишга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига кўра:

- **ногиронлик белгилари аниқ кўриниб турган, анатомик нуқсонлари бўлган шахслар** клиник-функционал маълумотларни олишга доир қўшимча текширувдан ўтказмасдан туриб, улар ногиронлиги бўлган шахс деб топилганда, **ногиронлик мuddатсиз даврга белгиланади;**
- **18 ёшгача бўлган болаларни** кўриқдан ўтказиш учун республика бўйича янгидан 19 та **педиатрия тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари** (Қорақалпоғистон Республикасида, Андижон, Қашқадарё, Самарқанд ва Фарғона вилоятларида 2 тадан қолган вилоятларда биттадан) ҳамда қўшимча 4 та **туманлараро тиббий-ижтимоий эксперт комиссиялари** (Қашқадарё, Наманган, Сурдарё ва Хоразм вилоятларида) ташкил этилади.

Парваришlash нафақаси фуқароларнинг Давлат хизматлари марказлари ёки Ягона интерактив давлат хизматлари порталига қилган мурожаатлари асосида бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасининг туман (шаҳар) бўлимлари томонидан тайинланади ва тўланади. 1 апрелдан ўзгалар парваришига муҳтож болалар тўғрисидаги, 1 октябрдан ўзгалар парваришига муҳтож болаларнинг қонуний вакиллари тўғрисидаги маълумотлар бюджетдан ташқари Пенсия жамғармасига электрон тақдим этиб борилади.

2022 йил октябрдан 18 ёшгача ногиронлиги бўлган болалар ва одамнинг иммунитет танқислиги вируси келтириб чиқарилган касалликка чалинган 18 ёшгача болаларга тўланадиган нафақалар ҳамда парваришlash нафақаси фуқаролардан қўшимча ҳужжатларни талаб этмаган ҳолда «проактив шакл»да тайинланади. Бу эса, биринчи навбатда, имконияти чекланган фуқароларга, шу билан бирга,

уларни парвариш қилувчиларга ортиқча овозгарчилик ва бюрократик тўсиқларсиз яратиб берилган имкониятлардан тулақонли фойдаланиш имкони беради.

Эслатиш керак, ногиронлиги бўлган шахсларга нисбатан ҳар қандай ажратиб қўйиш, истисно этиш, четлатиш, чеклаш ёки афзал кўриш ҳолатлари, ногиронлиги бўлган шахсларнинг объектлар ва хизматлардан фойдаланиши учун шарт-шароитлар яратишни рад этиш тақиқланади. Шунга асосан, уларни ишга

қабул қилган юридик шахсларга (бюджет ташкилотлари, давлат корхоналари, устоз жамғармасида давлат улushi 50 фоиз ва ундан ортиқ бўлган юридик шахслар бундан мустасно) ҳар бир ходим учун 6 ой давомида ҳар ой базавий ҳисоблаш миқдорининг 1,5 баравари кўринишида субсидия берилади. Қолаверса, 2024 йил 1 мартгача иш берувчиларга ногиронлар учун тўланган ижтимоий солиқ Давлат бюджетидан тўлиқ қайтариб берилади.

Хулоса қилиб айтганда, бугун барча соҳалардаги ислохотлар мазмун-моҳияти, аввало, инсонни улуглашга, унинг шаъни, кадр-қимматини оширишга, ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилётгани билан эътиборга молик. Зотан, мамлакатимизда ногиронлиги бўлган шахслар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича қонунчиликнинг ҳам миллий, ҳам халқаро асослари мавжуд. Бу эса ногиронлиги бўлган шахсларни эртанги ёруғ истиқбол сари дадил одимлашга ундамоқда.

«Бугун менинг отам ҳам, онам ҳам маҳалла бўлиб қолган»

Мен ёлғиз онаман. Самарқанд шаҳридаги «Богдо» маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қиламан. Уч фарзандим бор. Иккинчи фарзандим ногиронлиги сабабли ҳеч қаерда ишлаб олмайман. Ёш болаларим билан ёлғиз қолиб кетганимдан жуда тушқунликка тушган эдим. Шукрки, юртимизда инсон ва унинг қадрини улуглаш йўлида олиб борилаётган халқпарвар сиёсат сабаб бу тушқунликларни енгдим, мен ва фарзандларим жамиятдан четда қолиб кетганимизни ҳис қилиб яшамоқдамиз. Бугун менинг отам ҳам, онам ҳам маҳалла бўлиб қолган. Маҳалламиз

раиси ва фаоллари, 5-сонли оилавий поликлиникамизнинг шифокор ва ҳамширалари ўз вазифасига виждонан, масъулият билан қарайдиган инсонлар. Улар ҳар доим оиламдан, ногирон фарзандимнинг ҳолидан бохабар бўлиб туришади. Иккинчи фарзандимга ногиронлик нафақаси ва 2 ёшга тўлмаган кичигимга бола пули оламан. Катта ўғлим уйимизга яқин жойдаги 53-сонли мактабгача таълим ташкилотига боради. Менинг оилавий шароитимни инобатга олиб, фарзандим учун тўланадиган боғча пулидан ҳам озод қилишган. Бундан ташқари, яхшилардан келадиган эҳсонми, саховатпешаларнинг ёрдамларими, албатта, менинг оиламга ҳам иланиди. Бизга ва маҳалламиздаги бошқа эҳтиёжманд оилаларга қилинаётган бундай яхшиликларни кўриб руҳланаман. Ҳар бир раҳбар ёки ходим ўзига ишониб топширилган вазифани ана шундай масъулият билан, Президентимиз ва юрдошларимиз олдида виждонан, ҳалол бажарса, халқимизни рози қилган бўлади. Истардимки, юртимизда шундай маҳаллалар, эзгу ишлар кўпаяверсин.

Малоҳат МУЛЛАЖОНОВА,
Самарқанд шаҳри «Богдо» маҳалла фуқаролар йиғини.

«ОБОД ВА ХАВФСИЗ МАҲАЛЛА» ТАМОЙИЛИ:

ҲАМКОРЛИК ТЎҒРИ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛСА, ЖИНОЯТГА ЎРИН ҚОЛМАЙДИ

Қайсики маҳаллада жиноятчиликнинг олдини олиш учун барча бир ёқадан бош чиқарса, бу иллатга қарши одамларда мурасасиз кайфият шаклланса, ўша ҳудудда тинчлик-осойишталик таъминланиб, эзгу ишлар кенг қулоч ёзади. Аҳоли хотиржам ҳаёт кечириб, юртда олиб борилаётган ислохотларга ишончи ортади. Президентимиз ташаббуси билан ҳаётга татбиқ этилган «Обод ва хавфсиз маҳалла» тамойили ҳам айни мақсадларга хизмат қилмоқда.

Содиқ АБДУРАСУЛОВ.

ЖИНОЯТДАН ХОЛИ ҲУДУДЛАР СОНИ КЎПАЙДИ

Мазкур тизим асосида бугун жиноятдан холи ҳудудлар сони кўпаймоқда. Бу муҳим вазифаларни амалга оширишда маҳалла раиси ва профилактика инспекторларининг ўзаро ҳамкорлиги муҳим ўрин тутади. Шу боис сўнгги йилларда маҳалла тизими ва ҳуқуқ-тартибот идоралари фаолиятини ислоҳ қилиш, улар ўртасидаги алоқаларни ривожлантириш бўйича салмоқли ишлар амалга оширилди.

Жумладан, давлатимиз раҳбарининг 2020 йил 18 февралдаги «Жамиятда ижтимоий-маънавий муҳитни соғломлаштириш, маҳалла институти янада қўллаб-қувватлаш ҳамда оила ва хотин-қизлар билан ишлаш тизимини янги даражага олиб чиқиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармонига биноан, профилактика инспекторига фуқаролар йиғини раисининг ҳуқуқ-тартибот масалалари бўйича ўринбосари мақоми берилди. Натижада жиноятчиликнинг олдини олишда ҳар икки тузилманинг ҳамкорлиги янги босқичга кўтарилди.

Яна бир муҳим жиҳат: жиноятчиликни жиловлашда аҳолининг кам таъминланган, яқка ёлғиз, боқувчисини йўқотган, ногирон ҳамда доимий меҳнат билан банд бўлмаган қатламлари билан ишлашга қаратилган «ижтимоий профилактика» тизими ҳамда 2 минг 573 та маҳаллада қўшимча равишда профилактика инспектори лавозими жорий этилди ва натижада барча маҳаллаларда уларнинг фаолияти йўлга қўйилди.

Албатта, юқорида санаб ўтилган ижобий ўзгаришлар қисқа фурсатларда натижасини кўрсатмасдан қолмади. Бу ҳақда сўз борганда, биргина ўтган йили 9 минг 314 та маҳаллада криминоген вазият таҳлил қилиниб, маҳаллалар «қизил», «сарик» ва «яшил» тоифаларга ажратилганини таъкидлаб ўтиш ўринли. Қўрилган чоралар натижасида 2 минг 639 та маҳаллада (28,3 фоиз) жиноятлар содир этилмади, 3 минг 628 тасида (39 фоиз) уларнинг содир этилиши ҳолатлари камайди.

Уч тоифага ажратилган маҳаллаларнинг ҳар бирида шахслар кесимида, яъни вояга етмаганлар, аёллар,

ишсиз, илгари судланган, профилактик ҳисобда турган, маъмурий назорат остида турган шахслар билан манзилли профилактик тадбирлар амалга оширилмоқда, — дейди Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги бошқарма бошлиғи ўринбосари Равшан Исмаилов. — Бундан ташқари, аниқланган ижтимоий-маънавий муаммоларни бартараф этиш, ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жамоат хавфсизлигини таъминлашни мунтазам равишда мониторинг қилиш ишларини амалга ошириш бўйича маҳаллаларда аҳолининг ҳар бир муаммолари тоифаси кесимида профилактик чораларни белгилөөчи методик ёндашув идора ва ташкилотлар билан ҳамкорликда амалиётга жорий этилди.

Оилалардаги нотинчлик, низоларнинг ўз вақтида ҳал этилмаслиги оқибатида турли ҳуқуқбузарликлар, энг ёмони, ута оғир жиноятлар учраётгани ачинарлидир. Жумладан, 2021 йилда қотиллик жиноятларининг ҳар учинчиси ёки 158 таси (37,1 фоизи), оғир тан жароҳати етказиш жиноятларининг 190 таси (14,4 фоизи) оилавий муаммолар туфайли содир этилган.

Ёндашувга мувофиқ, чора-тадбирларни ишлаб чиқишда бундай тоифадаги шахсларнинг шахсига доир маълумотлар ўрганилади ва таҳлил қилинади.

Таҳлил натижаларига асосланиб, шахснинг келгусида ҳуқуқбузарлик содир этиш ёки ҳуқуқбузарликдан жабрланиш эҳтимолига эғалиги нуқтани назардан индивидуал ташхис қўйилади. Мазкур индивидуал ташхис асосида профилактик чора-тадбирлар

тизими ишлаб чиқилади. Агар муаммоли тоифадаги шахслар икки ва ундан ортиқ бўлса, унда уларга нисбатан умумий тартибдаги махсус профилактик чора-тадбирлар тизими ишлаб чиқилади. Ушбу йўналишда «Давомат», «Назорат», «Ойна», «Турмуш», «Қорадор», «Қидирув», «Хонадон» каби махсус профилактик тадбирлари ўтказилиши мумкинлиги белгиланди.

ФАҚАТ МАҲАЛЛА АЙБДОР ЭМАС...

Юқоридаги рақамларга қараганда, соҳадаги ишлар кўнгилдагидек курилиши мумкин. Аммо давр биздан доимо оғоҳ бўлиш, ҳуқуқбузарликларнинг олдини олишдаги мавжуд камчилик ва муаммолар устида янада кўпроқ ишлашни тақозо этмоқда. Афсуски, оилалардаги нотинчлик, низоларнинг ўз вақтида ҳал этилмаслиги оқибатида турли ҳуқуқбузарликлар, энг ёмони, ута оғир жиноятлар учраётгани ачинарлидир. Жумладан, 2021 йилда қотиллик жиноятларининг ҳар учинчиси ёки 158 таси (37,1 фоизи), оғир тан жароҳати етказиш жиноятларининг 190 таси (14,4 фоизи) оилавий муаммолар туфайли содир этилган.

Бу каби жиноятларнинг содир бўлишида қисман бўлса-да, маҳалла фуқаролар йиғинларининг ҳам айби борлигини тан олиш лозим. Зеро, йиғин раиси, унинг ўринбосарлари ўз маҳалласидаги оилаларнинг ижтимоий аҳолини яхши билса, уларнинг муаммоларидан хабардор бўлса ва ўз вақтида зарур ёрдам кўрсатса, бу каби кўнгилсизликларнинг олди олинади.

Бироқ шундай деймиз, яна бир жиҳат кишини ўйлантиради: тўғри, ҳудудни жиноятдан асраш, одамларнинг дардини тушуниб, муаммосини аритиш — маҳалланинг иши. Аммо айрим

йиғинларда аҳоли сони ўн минг нафардан зиёдни ташкил этишини ҳисобга олса, маҳалла осойишталигини икки ёк уч-тўрт нафар ходимга юклаб қўйиш ҳам адолатдан эмаслиги аён бўлади. Бунда нафақат маҳалла ходимларининг, балки жамоатчиликнинг масъулиятини ошириш зарур.

— Маҳалламизда ҳамма бир-бирини танийди, — дейди Қашқадраё вилояти Деҳқонobod туманидаги «Оқиртма» маҳалла фуқаролар йиғини раиси Махмасуф Хўшвақтов. — Бегона киши келдим, унинг қимлиги, нима мақсадда келгани ҳақида маълумот тўпланади. Маҳалламиз ўртасидан катта йўл ўтгани учун тунги навбатчилик қаттиқ назорат қилиб борилади. Агар маҳалладаги қайсидир муаммо «бу менинг ишим эмас» деб ўз ҳолига ташлаб қўйилса, у яна бошқа кўнгилсизликка сабаб бўлишига шубҳа йўқ. Шу боис биз аҳолини «ўз ўзинингни ўзинг асра!» деган шиор билан доим сергак ва оғоҳ яшашига, аҳоли онгда «Менинг маҳалламда жиноят содир бўлмаслиги керак!» деган тушунчани шакллантиришга ҳаракат қиляпмиз.

ЯНА НИМАЛАРНИ ТАКЛИФ ЭТИШ МУМКИН?

Албатта, ютуқлар ўзимизники, бироқ ҳуқуқбузарликлар профилактикаси ва жиноятчиликнинг барвақт олдини олиш борасида муайян камчиликлар, ечимини кутаётган муаммолар ва тўлиқ фойдаланилмаган имкониятлар ҳам мавжуд. Бу борада илгор хорижий давлатлар (АҚШ, Буюк Британия, Канада, Германия) тажрибасини ўрганиш ва бизга мосини амалиётга жорий этиш мақсадга мувофиқ. Улардаги мавжуд баъзи тажрибалар бу борада қўл келиши мумкин.

Кўшниччилик назорати дастури. Дастурнинг муҳим жиҳати — муайян

ҳудудда яшовчи қўшниларнинг ўзаро хавфсиз яшаш шароитларини яратишга ҳисса қўйиш тизимида акс этади. Бунда уларнинг асосий фаолияти ҳар қандай жиноий ва бошқа ҳуқуқбузарликлар ҳақидаги маълумотларни ҳуқуқ-тартибот органларига етказиш ҳисобланади. Баъзан бу дастур ҳудудни қўриқлаш учун фуқаролик бўлимларини тузишни ўз ичига олади. Бугунги кунда АҚШда 100 мингдан ортиқ шундай бўлима мавжуд.

Жиноятчиликни тўхтатиш дастури. Бу дастур дастлаб АҚШда шаклланиб, яхши самара берганидан кейин Ғарбий Европада ҳам жорий этилди. Дастурнинг мақсади — гувоҳ ҳақидаги маълумотлар махфийлигини таъминлаган ҳолда фуқароларнинг жиноятчиликка қарши курашишда ички ишлар органлари билан амалий ҳамкорлигини йўлга қўйишидир. Бу тизимнинг самарадорлигини АҚШда биргина 2008 йилда аҳоли ёрдами билан 795 мингдан ортиқ жиноят фож этилганида ҳам кўриш мумкин.

Тозалаш дастури. Бу — жиноятчиликнинг олдини олиш, аҳоли соғлиғига оид муаммоларини ҳал қилишга инновацион, яхлит, идораларо ёндашувдир. Мақсад эса муайян ҳудудда зўравонлик ва бошқа турдаги жиноятчилик, ҳуқуқбузарликларга қарши курашиш ҳамда аҳоли учун хавфсиз муҳитни таъминлашдир. Дастур иштирокчилари ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари, ижтимоий соҳа ходимлари, давлат ва хусусий сектор вакиллари ҳамда аҳоли ҳисобланади.

Ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўйича юқорида қайд этилган дастурларнинг миллий маънафат ва юртимизда мавжуд ҳуқуқни қўллаш амалиётига мувофиқ келиши нуқтани назардан соҳага татбиқ этилиши яхши самара бериши мумкин.

ДИҚҚАТ!!!

ОГОҲЛИК

ЖУРНАЛИСТИКА СОҲАСИДА «ОЛТИН ҚАЛАМ — XVI» МИЛЛИЙ МУКОФОТИ УЧУН ХАЛҚАРО ТАНЛОВ

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси миллий ва халқаро журналистиканинг ютуқларини кенг оммалаштириш, ОАВ ходимларининг фаол фуқаролик позициясини намоён этишлари учун шароит яратиш, ижодий фаолиятга янгича ёндашувларни қўллаб-қувватлаш ҳамда миллий журналистика ривожига ҳисса қўйиш мақсадида Жаҳон матбуот эркинлиги кунига бағишланган «Олтин қалам — XVI» Миллий мукофоти учун халқаро танловини эълон қилади.

Танлов – телевидение, радио, босма нашрлар, интернет-журналистика ва чет эллик журналистнинг Ўзбекистон ҳақидаги энг яхши материали бўйича беш йўналишда ўтказилади. Танловда (2021 йилнинг 31 мартидан 2022 йилнинг 1 апрелигача) босма ва интернет нашрларда эълон қилинган, радио ва телевидениеда эфирга узатишган материаллар кўриб чиқилади.

Танловда 1 та Бош миллий мукофот! Шунингдек, асосий мукофотлар: Телевидение бўйича: Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (1-, 2-, 3-ўринлар); Радио бўйича: Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (1-, 2-, 3-ўринлар); Босма нашрлар бўйича: Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (1-, 2-, 3-ўринлар); Интернет нашрлар бўйича: Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (1-, 2-, 3-ўринлар). Чет эллик журналистнинг Ўзбекистон ҳақидаги энг яхши материали учун – 1 та биринчи ўрин, 4 та иккинчи ўрин (ТВ, радио, босма ва интернет нашрлар). Рағбатлантирувчи мукофотлар: Инсон ҳақдорини улуғлашга бағишланган энг яхши материаллари учун; Оила ва маҳалла мавзуси энг яхши ёритилган материаллари учун; Ўзбекистон тарихи ёритилган энг яхши материаллари учун; Энг яхши ахборот хизмати; Энг яхши фоторепортаж.

Ижодий ишлар «Олтин қалам» танловига деб кўрсатилган ҳолда қуйидаги манзилга юборилиши лозим: 100129, Тошкент ш., Навоий кўчаси, 30-уй. Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси. Мурожаат учун телефонлар: +998 71 244-64-62, 71-244-37-87, 71-244-64-61. Телеграм рақам: +998 99-592-05-48

Ёнғин хавфсизлиги барча учун...

Миробод тумани фавқулодда вазиятлар бўлими томонидан шу кунга қадар аҳоли турар жойларида содир бўлиши мумкин бўлган ёнғинлар, газ ва ҳаво аралашмасининг чакнаши, фуқароларни ис газидан заҳарланиши ва бошқа фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш борасида кўплаб ишлар амалга оширилмоқда.

Ёнғин хавфсизлигини таъминлаш, аҳолини ис газидан заҳарланишнинг олдини олиш бўйича кўча, майдонларга фавқулодда ҳолатлардан огоҳлантирувчи баннерлар ўрнатилди. Ҳудудда жойлашган аҳоли тураржой бинолари ҳар бир ходимга алоҳида сектор асосида бириктирилиб, газ, электр ва дудбурончиларни

жалб этган ҳолда ёнғинга қарши ҳолати ўрганиб чиқилди. Бу йўналишдаги ишларнинг кенг қамровда бажарилишини таъминлаш мақсадида ҳар бир маҳаллада тушунтириш ишлари олиб боришмоқда.

Афсуски, айрим ҳолларда тартибот ишларига қарамай, аҳоли тураржойларида оддий ёнғин хавфсизлиги

қоидаларига қўйинча рия қилинмаслиги оқибатида кўплаб кўнгилсиз воқеалар содир бўлмоқда. Шундан келиб чиқиб, ҳар бир фуқаро кундалик турмушда, хизмат фаолиятида ёнғин хавфсизлиги қоидаларига қатъий амал қилиши зарур. Акс ҳолда ўзимиз ва яқинларимиз ҳаётини хавф остига қўйишимиз мумкин.

Жасурбек ЭТАМНАЗАРОВ, Миробод тумани фавқулодда вазиятлар бўлими мутахассиси.

ЭЪЛОН

Абдурасулова Лилия Усмановнага 1984 йилда Тошкент Техника (ҳозирги Тошкент туризм ва сервис коллежи) томонидан берилган №330051 (Per №1994) рақамли имтиёзли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Бабаниязова Гулсара Содиковнага 1982 йилда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти томонидан берилган ИВ – I – 225386 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

ҲИДОЯТ САРИ

БУ ОЙ МЕҲР-МУРУВВАТ ОЙИ БЎЛИБ, ИНСОНЛАР БИР-БИРЛАРИГА КЎМАК
БЕРАДИЛАР. МУҲТОЖЛАРГА ЁРДАМ ҚЎЛЛАРИ УЗАТИЛАДИ.

ЎЗАРО ИССИҚ НОНУ БИР КОСА ОВҚАТИ БИЛАН КЎНГИЛЛАРНИ ҚЎТАРАДИЛАР.
БУНДАЙ ОЙ МУРУВВАТЛИ, МЕҲР-ОҚИБАТЛИ ЭЛ ҚАЕРДА БОР ЯНА?!

РАМАЗОН

— ЭЗГУЛИК, МЕҲР-МУРУВВАТ,
ХАЙР-САХОВАТ АЙЁМИДИР

Барчамиз орзиқиб кутувчи муқаддас Рамазон ойи — эзгулик, меҳр-мурувват, хайр-саховат, дёнат айёми ҳам кириб келди. Рамазон — ойлarning султони. Рамазоннинг энг буюк фазилатларидан бири, бу — унинг Куръон ойи эканидир.

Мамлакатимизда ушбу муқаддас ойни муносиб ўтказиш тўғрисида алоҳида қарорлар қабул қилиниши эзгу ва гўзал анъанага айланган. Унда халқимиз томонидан асрлар давомида эзгулик ва маънавий поклик, саховат ва меҳр-шафқат, қаноат ҳамда шуқроналик рамзи сифатида нишонланиб келаётган муборак Рамазон ойининг маънавий-руҳий ҳаётимиздаги ўрни ва аҳамиятига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда.

Куни кеча Президентимизнинг халқимиз учун эзгулик ва мурувват, меҳр-оқибат рамзи ҳисобланган муборак Рамазон ойини муносиб кутиб олиш ва юқори савияда ўтказиш, муқаддас ислом динининг инсонпарварлик тамойилларини ҳамда маданий қадриятларимизни асраб-авайлаш ва улуглаш мақсадида «Муборак Рамазон ойини муносиб тарзда ўтказиш тўғрисида»ги қарори қабул қилинди.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон тараққийнинг янги босқичида юртимизда миллий ва диний қадриятларимизга бўлган эътибор ва эҳтиром янада ортиб бормоқда. Жонажон дийримизда ҳукм сураётган тинчлик ва осойишталик, хонадонларимиздаги файз ва қут-баракани халқимиз, аввало, Яратганининг чексиз марҳамати сифатида шуқроналик ва миннатдорлик билан қабул қилмоқда. Айниқса, аҳиллик, ўзаро бирдамлик ва маънавий поклик фазилатлари улугладиган қутлуг Рамазон ойини эл-юртимиз доимо қатта хурсандчилик ва кутаринки кайфиятда кутиб олмоқда. Ушбу муборак кунларда инсон қадрини улуглашга, оила ҳамда маҳаллага меҳр ва эътиборда бўлиш, ижтимоий кўмакка муҳтож, эҳтиёжманд кишиларга ёрдам ва саховат кўрсатишга қаратилган савобли амаллар янада ёрқин намоён бўлмоқда. Қарор билан Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари Дин ишлари бўйича қўмита, Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги ҳамда жамоат ташкилотлари билан биргаликда Рамазон ойини миллий анъана ва қадриятларга мос ва муносиб тарзда ўтказишга доир

чора-тадбирлар белгилаб олинди. Мазкур тадбирларни ўтказишда ушбу муборак ойнинг мазмун-моҳиятида мужассам бўлган инсонийлик, шуқроналик, сабр-қаноат каби фазилатларни эъозлаш, мамлакатдаги тинч ва фаровон ҳаётни қадрлаш, оилалар ҳамда маҳаллаларда меҳр-оқибат ва ўзаро хурмат муҳитини мустаҳкамлаш, эҳтиёжманд, ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга хизмат қиладиган маърифий тадбирлар ва тарғибот ишларини ташкил этишга алоҳида эътибор қаратилади. — Президентимиз томонидан белгилаб берилган устувор вазифалардан келиб чиқиб, маҳаллаларда истиқомат қилаётган ёрдамга муҳтож ва эҳтиёжманд шахсларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, оилалар ва маҳаллаларда меҳр-оқибат ва ўзаро хурмат муҳитини мустаҳкамлаш ишлари амалга оширилади, — дейди Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги бош мутахассиси Фариза Умарова. — Бозорларда савдо хизматини карантин қоидаларига қатъий риоя қилган ҳолда юқори савияда ўлга қўйиш, нархларнинг сунъий равишда оширилишининг олдини олиш мақсадида жамоатчилик назорати ўрнатилди. Ҳар бир туман ва шаҳар, маҳалла,

ФАКТ:

Маҳалла ва нурунийларни қўллаб-қувватлаш вазирлиги маълумотига кўра, мамлакатимизда 3 100 091 нафар ёшга доир пенсионерлар, 300 нафар Иккинчи жаҳон уруши қатнашчилари, 12 529 нафар меҳнат fronti иштирокчилари, 576 нафар 100 ёшдан ошганлар, 9 078 нафар якка-ёлғиз кексалар, 16 886 нафар ўзгалар парваришига муҳтож кексалар, 3 172 нафар «Саховат» ва «Мурувват» уйларида яшаётган кексалар, 165 682 нафар ногиронлиги бўлган кексалар бор.

овул ва қишлоқларда ёрдамга муҳтож ногиронлиги бор шахслар, якка-ёлғиз кексалар, боқувчисини йўқотган фуқаролар, кам таъминланган оилаларга ҳамда «Саховат», «Мурувват» ва Меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ҳолидан хабар олиниб, моддий ва маънавий кўмак кўрсатилади. Иккинчи жаҳон уруш қатнашчилари, меҳнат фахрийлари, нуруний кексаларнинг хонадонларига бориб, уларнинг ҳолидан хабар олинади. Шунингдек, муқаддас қадамжолар, қабристонлар ҳамда уларга ёндош ҳудудлар ободонлаштирилади. Аҳоли, айниқса, ёшлар ўртасида муқаддас динимизнинг тинчлик, дўстлик, бағрикенглик ва инсонпарварлик ғояларини, ислом цивилизацияси ривожига беқиёс ҳисса қўшган улуг аждодларимизнинг бой илмий мероси тарғибот этилади. Жойларда ифторликлар ҳашаматсиз ва камтарона ўтказилишини таъминлаш ҳамда ушбу маросимни ислом таълимоти ва миллий қадриятларимизга зид равишда сохта обрў учун ўтказилишига йўл қўймаслик чоралари кўрилади. Ҳудудларда Рамазон ойининг мазмун-моҳиятида мужассам бўлган инсонийлик, маънавий поклик, сабр-қаноат каби фазилатларни эъозлаш, бугунги тинч ва фаровон ҳаётимизни қадрлаш, одамларни бир-бирига яхшилик қилиш, аҳил ва

ҳамжихат бўлиб яшашга даъват этадиган ҳамда ёш авлодни Ватанга муҳаббат, азалий анъана ва қадриятларга хурмат руҳида тарбиялашга хизмат қиладиган тарғибот тадбирлари ўтказилади. Дарҳақиқат, бу ой меҳр-мурувват ойи бўлиб, инсонлар бир-бирларига кўмак берадилар, муҳтожларга ёрдам қўллари узатилади, ўзаро яхшиликлар қилинади, беморлардан ҳол-аҳвол сўралади, аразлашган кишилар муборак ойнинг шарофати билан гиналарни унутадилар. Бу ойда бутун юртимизда ана шундай яхшиликлар билан, хотиржамлик ва хурсандчилик ҳукмрон бўлади. Қувонарлиси, бутун қаёққа қарамағ, Рамазон шуқухи! Оилаларда тотувлик, дастурхонларимиз тўқин-сочин. Маҳаллада қўшнилар бир-бирига оқибатли, ширин сўзини, мурувватини аямайди. Ўзаро иссиқ нону бир коса овқати билан кўнгиллари қўтардиладар. Бундай ойн мурувватли, меҳр-оқибатли эл қаерда бор яна?!

Тилагимиз, Аллоҳ таоло муборак Рамазон ойда тутаётган рузаларимизни, тоғти-ибодатларимизни ўзининг фазлу карами ила қабул қилиб, барчаларимизни улуг ажру савобларга эриштирсин!

Достон РУСТАМОВ
тайёрлади.

Саҳарлик ва ифторликда
ҚАНДАЙ ТАОМЛАНИШ МАҚСАДГА МУВОФИҚ?

Рамазон ойи баҳор фаслига тўғри келмоқда. Ушбу фаслда ҳасрият инсонларда ҳолсизлик кузатилади. Бундай пайтда рўза тутганда организмга зиён етказиб қўймаслик учун шифокорларнинг тавсиялари жуда муҳим. Хўш, саҳарлик ва ифторликда қандай таомланиш мақсадга мувофиқ? Рўздорларга мутахассислар қандай овқатланишни тавсия этишади?

Моҳиғул ҚОСИМОВА.

Тиббиёт фанлари доктори, Тошкент тиббиёт академияси профессори, диетолог Гули Шайхованинг тавсиясига кўра, Рамазон ойда таомлар оддий ва ҳазми енгли бўлиши, вазнинизга ортқича оғирлик қўшмаслиги, шу билан бирга, оздириб юбормаслиги ҳам керак. Узоқ вақт оч юришни инобатга олган ҳолда, тез ҳазм бўлмайдиган маҳсулотларни истеъмол қилиш мақсадга мувофиқ. Бундай маҳсулотлар таркибида клетчаткалар бўлишига алоҳида эътибор қаратиш зарур. Секин ҳазм бўладиган маҳсулотлар одамни 8 соат, тез ҳазм бўлувчилар эса 3-4 соат давомида тўқ тутлади. — Секин ҳазм бўладиган маҳсулотлар деганда таркибида дон ва бошқоқ маҳсулотлари бўлган егуликлар назарда тутилади, — дейди Гули Шайхова. — Масалан, арпа, бугдой, сули, манний ёрмаси, дуккаклилар, ясиқ (чечевица) ва шунга ўхшаш маҳсулотлар. Таркибида қанд, олий навли ун ва бошқа тозаланаб, ишлов берилган — рафинадланган егуликлар тез ҳазм бўлувчи маҳсулотлардир. Клетчаткага бой бўлган кепаклар, ийрик тутилган бугдой, сабзавотлар — кўк дуккаклилар, нўхат, қовоқча, маккажўхори,

исмалоқ, шунингдек, темир моддаси кўп бўлган қизил лавлаги барглари, ҳўл мевалар, бодом, қоқилар, айниқса, уриқ, анжир ва олхўри қоқиси жуда фойдалидир. Шунингдек, гушт маҳсулотлари организм учун ҳам фойдали ҳам қоринни узоқ вақт тўқ тутувчи маҳсулотдир. Қовурилган таомларнинг зарари кўп бўлгани учун улардан рўза пайтида чекланган маъқул. Акс ҳолда, овқат яхши ҳазм бўлмай, жигадон қайнаши ва вазнининг ортишига сабаб бўлади. Мутахассис рўздор саҳарлик ва ифторликда қанча миқдорда, қандай ичимлик истеъмол қилиши лозимлигига ҳам эътибор қарати. Унинг тавсиясига кўра, ифторликдан сўнг ва ухлашдан олдин қайнатилган сув ёки мева шарбатини ичиш мумкин. Шунда организм суяқлик меъерини тиклашга улугради. Саҳарликда кўп чой ичмаган, яхшиси, умуман ичмаган маъқул. Негаки, чой кўп пешоб ажралишига сабаб бўлиб, организмдаги суяқликларни хайдайди. У билан эса кун давомида одам учун зарур бўлган минерал тузлар ҳам чиқиб кетади. Ҳар бир мусулмон учун рўза тутмоқлик фарзидир. Аммо шундай бир касалликлар

борки, у билан оғриган бемор учун очлик салбий оқибатларга олиб келиши мумкин. Шунинг учун ҳам ҳар бир инсон ўз саломатлигини инобатга олган ҳолда, шифокор тавсияларига мувофиқ иш туттиши мақсадга мувофиқ. Мисол учун, шифокорлар қандли диабет беморларга рўза туттишни тавсия этмайди. — Агарда қандли диабет билан оғриган беморлар рўза туттишни хоҳласалар, шифокор эндокринолог кўригидан ўтиши ва 1-2 ой аввалдан рўза туттиш учун қарши кўрсатмалар (зўрайган асоратлар,

тез-тез қайталанувчи гипогликемия ва б) ўққлигини аниқлаш, дориларни коррекция қилиш, овқатланиш ва қондаги глюкоза миқдорини назорат қилиш бўйича маслаҳатлашиб олиши тавсия этилади, — дейди шифокор Дилафруз Мўминова. — Қандли диабетнинг 2 тури билан қондаги қанд туширувчи препаратларда, ҳолати меъерий, доимий гликемик назорат олиб борувчи беморлар «ўз-ўзини тўлиқ назорат» қила олса, руҳсат этилиши мумкин. Бунинг учун ақинлари умумий ҳолатида ўзгариш бўлганида малакали ёрдам бера олишига амин бўлиши керак.